

УДК 631/635

ФОРМУВАННЯ АСИМІЛЯЦІЙНОЇ ПОВЕРХНІ КЛОНОВОЇ ПІДЩЕПИ ПУМІСЕЛЕКТ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД БІОМЕТРИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ПАГОНА

Бушилов В. Д., аспірант

Уманський національний університет садівництва

Головна роль у фотосинтезі, як процесі трансформації поглинання зеленим організмом енергії світла в хімічну енергію органічних сполук, має підвищення використання сонячних променів. В той же час, нарощування вегетативної маси рослин протягом вегетаційного періоду проходить завдяки фотосинтезу, який основним чином пов'язаний з площею асиміляційної поверхні. З урахуванням того, що бруньки на пагоні плодкових рослин утворюються протягом вегетаційного періоду при різних погодних умовах, вони є різноякісні. Згодом (в наступному році) теж формуються пагони з різними біометричними показниками — вони мають різну довжину і число листків з різною асиміляційною поверхнею. Важливим значенням є ті обставини, якими пагонами представлена маточна рослина. В кінцевому разі, саме біоморфологічні показники пагонів визначають доцільність експлуатації маточних насаджень, насамперед їх продуктивність і тривалість використання.

Як показали спостереження, на кінець вегетаційного періоду максимальна довжина приросту маточних рослин клонової підщепи пуміселект може досягати майже 160,0 см. Найменша довжина пагонів, при якій йде заготівлі живців, складає 40,0 см. Таким чином, довжина пагонів для живцювання частіше за все знаходиться в межах 40,0...160,0 см

Формування листової поверхні на пагоні визначалася загальним її розвитком. Так пагони, які наприкінці періоду вегетації мали невелику довжину (35,0...40,0 см), характеризувалися формуванням меншого числа вузлів, ніж пагони, довжина яких становила 1,5 м (таблиця). Поряд з цим, у більш довгих пагонів була велика і середня площа листа. У кінцевому підсумку більша облиствленість пагонів і більша площа листа призвели до того, що їх асиміляційна поверхня становила 1,6 тис. см², що в 5,7 рази більше, ніж асиміляційна поверхня у коротких пагонів (275,0 см²).

Вплив довжини пагона на формування
листової поверхні клонової підщепи Pumiselect

Показники	Пагін (розбір)		
	I	II	III
Довжина пагона, см	37,0±0,26	67,0±0,47	149,0±10,48
Число вузлів, штук	25,0±0,18	44,0±3,09	89,0±6,24
Площа листа, см ²	11,0±0,79	13,6±9,54	17,6±1,23
Площа поверхні загальна, см ²	275,0±19,28	598,4±41,68	1566,4±109,67

Як показують розрахунки, питома площа асиміляційної поверхні різноякісних пагонів теж різна. Так площа листків, яка припадає на 1 м приросту у пагонів I розбору складає 743 см², II розбору — 892 см², III розбору — 10436 см². То є, з метою підвищення площі фотосинтетичної поверхні у рослини краще нарощувати менше пагонів, але більш довгих, ніж більше пагонів, але більш коротких.

З другого боку, коли у багатолітніх плодкових культур визначається площа асиміляційної поверхні, на наш погляд, доцільно проводити градацію пагонів за силою розвитку, визначати число листків і їх площу, а потім вже проводити розрахунки з урахуванням частки кожних пагонів в структурі рослини. Такий підхід при однаковій трудомісткості надає підставу отримати більш достовірні результати, що важливо в дослідях, коли різниця в показниках між варіантами невелика.